TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Nỗi lòng đom đóm

ISSN: 2734-9195 14:10 25/06/2026

Nếu một ngày phải rời khỏi cuộc đời này, tôi chỉ mong mình có thể mỉm cười như một đốm đom đóm đã cháy hết phần ánh sáng của nó. Nhẹ nhàng, lặng lẽ, để không phí hoài một kiếp đã đi qua.

Đêm xuống rất sâu, trong khoảng tịch lặng của đất trời, một đốm sáng nhỏ chợt hiện lên nơi bờ cỏ tối. Nó lập lòe, chập chờn bay qua những bụi gai già cỗi như mang theo một nỗi niềm không biết gửi về đâu.

Nhìn ánh sáng mong manh ấy, trong tôi dâng lên một nỗi niềm khó gọi thành tên, không phải vì thương một kiếp đom đóm ngắn ngủi, mà vì chợt nhận ra hình bóng của chính mình trong đó.

Có lẽ giữa cuộc đời rộng lớn này, ai rồi cũng có lúc trở thành một đốm sáng cô đơn lẻ loi đến lạ phải không?

Sinh ra khi bậc giác ngộ đã khuất xa qua hơn hàng ngàn năm lịch sử, chúng ta bước đi trong màn sương dày đặc của vô minh bằng đôi mắt còn nhiều hạn hẹp.

Con đường sáng vẫn còn đó, nhưng lòng người thường dễ lạc giữa muôn ngả rẽ của cuộc đời. Nhiều khi nhìn quanh, tôi không khỏi ngậm ngùi trước những đổi thay của thế sự. Nhưng rồi nhìn lại, mới hay bóng tối mình thấy ngoài kia đôi khi cũng đang hiện diện trong chính lòng mình. Tôi cũng từng chạy theo những điều tưởng là quan trọng. Từng vui vì được, buồn vì mất, từng để những lời khen chê của thế gian làm tâm mình dao động. Từng biết một điều là đúng nhưng lại không đủ nghị lực để đi đến cùng. Mỗi lần như thế, tôi hiểu rằng khoảng cách từ mê đến ngộ không nằm ở người khác, mà nằm trong từng ý nghĩ của chính mình. Bởi vậy, điều khiến lòng người buồn nhất không hẳn là nhìn thấy cuộc đời nhiều khổ lụy. Mà là nhận ra mình vẫn còn bất lực trước những tập khí sâu dày trong tự thân.

Có nhiều đêm rất khuya, nghĩ về dòng đời ngược xuôi, nghĩ về những cuộc kiếm tìm không hồi kết của con người, lòng dâng lên một nỗi thương cảm khó gọi thành tên. Thương cho người, rồi lại thương cho chính mình. Thương vì tất cả đều đang học cách bước qua những mê mờ riêng để tìm về một nơi bình yên hơn trong tâm thức. Đốm sáng nhỏ giữa đêm có lẽ cũng mang tâm sự ấy.

Nó không đủ sức soi sáng cả khu rừng. Nó cũng không thể ngăn bóng tối phủ xuống. Nhưng điều đáng quý là nó chưa từng từ bỏ ánh sáng của mình. Dẫu biết đời sống mong manh, dẫu biết một ngày nào đó ánh sáng nơi đôi cánh sẽ lịm tắt giữa vô thường. Nó vẫn lặng lẽ thắp sáng, không phải để chứng minh điều gì. Không phải để trở nên lớn lao giữa cuộc đời mà đơn giản vì ánh sáng ấy là phần chân thật nhất của nó. Có lẽ người học đạo cũng vậy, chúng ta không thể thay đổi cả thế gian. Cũng không thể ép ai bước đi trên con đường mình chọn. Điều duy nhất có thể làm là quay về thắp sáng tâm mình mỗi ngày bằng chính niệm, tỉnh thức và lòng từ bi. Khi một ngọn đèn được thắp lên, bóng tối nơi đó tự nhiên vơi bớt. Khi một tâm hồn tìm được bình an, cuộc đời cũng có thêm một khoảng sáng dịu dàng. Rồi một ngày, đốm sáng ấy sẽ khuất sau rặng cây già. Tôi cũng sẽ già đi, bạn cũng thế, và những người đang hiện diện trong cuộc đời này rồi cũng sẽ lần lượt đi qua như những mùa lá rụng.

Theo quy luật vô thường thời gian sẽ mang đi rất nhiều thứ. Những vui buồn từng tưởng không thể quên rồi cũng nhạt dần theo năm tháng, những gì từng nắm giữ cũng để lại. Chỉ có những gì thật sự thuộc về tâm hồn mới âm thầm ở lại. Có thể đến cuối một hành trình dài, điều đáng nhớ nhất không phải là ta đã đi được bao xa, cũng không phải đã từng tỏa sáng thế nào giữa cuộc đời rộng lớn. Mà là trong những tháng năm nhiều gió ngược ấy, ta vẫn giữ được một góc

bình yên cho riêng mình.

Nếu một ngày phải rời khỏi cuộc đời này, tôi chỉ mong mình có thể mỉm cười như một đốm đom đóm đã cháy hết phần ánh sáng của nó. Nhẹ nhàng, lặng lẽ, để không phí hoài một kiếp đã đi qua.

Tác giả: **Ngạn Yên**